

Zachowania autoagresywne i wrażliwość na ból w zespole autystycznym

Self-injurious behavior and nociception in autistic spectrum disorders

Tomasz Andrzej Schneider

Instytut Psychologii Stosowanej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Abstract: Autism is poorly understood neurodevelopmental disorder which severely impairs human's cognition and behavior, especially in sociability, reciprocal verbal and non verbal communication, and in the range of interests and activities. Recent studies shown prevalence up to 2 per 1000 live births. Hypoalgesia and self-injurious-behaviors are phenomena frequently reported among autistic children. This paper is an attempt to overview „the-state-of-the-science“ related to these behavioral aberrations in autism and their potential mechanisms. Special attention was paid to disturbances in proopiomelanocortin system (POMC), reaction to stress and serotonergic system. An idea of the paper is based on a conviction of heterogeneity of autistic spectrum disorder and its particular behavioral symptoms, including nociception and autoaggression.

Keywords: Self-injurious behavior; Autism; Endogenous opioids; Serotonin; Stress; Hyperalgesia

Streszczenie: Autyzm jest w niewielkim tylko stopniu rozpoznany zaburzeniem neurorozwojowym, które w znacznym stopniu upośledza ludzkie zachowanie i procesy poznawcze, szczególnie w sferze interakcji społecznych, komunikacji przy bogactwie różnego rodzaju zainteresowań i aktywności. Ostatnie badania populacyjne wskazują na około 2 przypadki autyzmu na każde 1000 urodzeń. Jednym z często obserwowanych fenomenów u dzieci autystycznych jest ich obniżona wrażliwość na ból i liczne zachowania autoagresywne. Artykuł niniejszy jest próbą przeglądu obecnego stanu wiedzy odnośnie tego rodzaju zaburzeń zachowania i ich potencjalnych mechanizmów. Omówione zostały zaburzenia funkcjonowania systemu proopiomelanokortynowego, odmienny wzorzec reagowania na stres oraz zmiany w systemie serotonergicznym. W artykule położono nacisk na heterogeniczność samego zespołu autystycznego, jak i poszczególnych zachowań, w tym autoagresji i hypoalgezji, charakterystycznych dla tej populacji pacjentów.

Słowa kluczowe: Autoagresja; Autyzm; Endogenne opioidy; Serotonina; Stres; Wrażliwość na ból